درخت تو گر بار دانش بگیرد به زیر آوری چرخ نیلوفری را

نمونه سوالات امتحانی دی ماه

آیا با بسته جهش کانون آشنا هستید؟

یکی از ابتکارات امسال کانون فرهنگی آموزش(قلم چی) بسته جهش می‌باشد که در ۳ حوزه ، فرایند آموزش شما را تکمیل خواهد کرد و باعث پیشرفت نمرات شما در مدرسه میشود.

✓ **آزمون های تشریحی کانون از دوم دبستان تا دوازدهم: با هدف تمرین بیشتر و بهبود نمرات در مدرسه و امتحانات نیمسال اول و دوم**

✓ **فیلم های آموزشی آفلاین پیشرفت: تدریس توسط مجرب ترین دبیران پرمخاطب کشور، منطبق بر برنامه آموزش و پرورش و کتاب درسی با هدف پیشرفت در مدرسه**

✓ **نرم افزار پلکان یادگیری: شامل آزمون‌های تستی و تشریحی در سطوح مقدماتی و پیشرفته، با امکان ساخت آزمون در هر سطح دشواری**

kanoonBook.ir

برای دریافت جایزه ویژه از کانون بوک و یا آشنایی بیشتر با بسته جهش کانون، عدد ۳۳ را به سر شماره ۹۰۰۰۸۴۵۱ ارسال کنید.

www.kanoon.ir

شماره:	دبیرستان استعدادهای درخشان علامه حلی «۲» تهران	به نام خداوند بخشنده مهربان
نام:		تاریخ : ۱۴۰۴/۱۰/۰۶
نام‌خانوادگی:		نام دبیر: جناب آقای گریزپا
زمان آزمون: ۹۰دقیقه		نمره به عدد: .....
آزمون: ترم اول ادبیات پایه دوازدهم	آزمون ترم اول سال تحصیلی۱۴۰۵-۱۴۰۴	نمره به حروف: .....

نمره	
	الف) « قلمرو زبانی»: (۷نمره)
۰/۲۵	**۱-برای واژهٔ « آوند » در بیت : « چون گشت زمین ز جور گردون سرد و سیه و خموش و آوند » یک معادل معنایی در عبارت زیر بیابید و بنویسید.**
	« گرم تماشا و غرق در این دریای سیز معلّقی که بر آن مرغان الماس پر، ستارگان زیبا ، تک تک از غیب سر می زنند. »
۰/۲۵	**۲-عبارت « کشش روح انسان خداجو در راه شناخت پروردگار و ادراک حقیقت هستی » توضیح واژه ای است که آن واژه در گزارهٔ ..... آمده است؟**
	الف) سینه خواهم شرحه شرحه از فراق تا بگویم شرح درد اشتیاق
	ب) همّت از باد سحر می طلبم گر ببرد خبر از من به رفیقی که به طرف چمن است
	پ) یکی از صاحب دلان سر به جیب مراقبت فرو برده برد و در بحر مکاشفت مستغرق شده.
۰/۵	**۳- معنی واژه های مشخص شده را بنویسید.**
	الف) در سموم سرد این عقل بی درد پژمرد . ب) مگر از آتش دوزخ بُوَدَش روی رهایی
۰/۵	**۴-در گروه کلمه های زیر، دو مورد نادرستی املایی بیابید و املای د ست هر یک را بنویسید.**
	« قربت و نزدیکی - تلألوِ ماه - بی خردان سفله - نخل باسقِ - شرزه شیر ارقند - صفوت آدمیان
۱	**۵- واژهٔ درست املایی را از داخل کمانک انتخاب کنید .**
	الف) نتوان (شبح – شبه) تو گفتن، که تو در فهم نگنجی ب) واصفان حلیهٔ جمالش به تحیّر ..... (منسوب – منصوب)
	ج) تن ز جان و جان ز تن ..... نیست (مستور – مسطور) د) برجسته ترین شاگرد (حوضهٔ – حوزهٔ) ادیب بزرگ بود .
۰/۵	**۶- در هر یک از موارد زیر، یک غلط املایی به کار رفته است؛ آن ها را بیابید و تصحیح کنید .**
	الف) و در آن هنگام که بهار حیاط علمی و اجتماعی اش فرا رسیده بود ، ناگهان منقلب شد و شهر را رها کرد.
	ب) پس از عظیمت رضاشاه که قبلاً رضاخان بود و بعداً رضاخان شد – همهٔ تبعیدی ها به ایل و عشیره بازگشتند.

www.kanoon.ir

۷- در عبارت : « فرّاش باد صبا را گفته تا فرش زمرّدین بگسترد و دایهٔ ابر بهاری را فرموده تا بنات نبات در مهد زمین بپرورد » کدام دو واژه هم نقش نیستند ؟ ۰/۵

الف) فرّاش – فرش ب) زمرّدین – بهاری

ج) باد – ابر د) دایه – مهد زمین

۸- در بیت زیر، « جملهٔ هسته » و « جملهٔ وابسته » را مشخص کنید .

« ابر و باد و مه و خورشید و فلک درکارند تا تو نانی به کف آری و به غفلت نخوری » ۰/۵

۹ - با توجه در بیت های زیر، به پرسش ها پاسخ دهید.

۱) گفت : « نزدیک است والی را سرای ، آنجا شویم گفت: والی از کجا در خانهٔ خمّار نیست »

۲) گفت :/« دیناری بده پنهان و خود را وارهان » گفت:/ کار شرع، کار درهم و دینار نیست »

الف) درمصراع اوّل بیت اوّل، نقش کلمهٔ « والی» را بنویسید. ۰/۲۵

ب) در مصراع اول بیت دوم ، چند « مفعول » وجود دارد؟ ۰/۲۵

۱۰- با توجه در سروده های زیر، به سؤالات پاسخ دهید.

۱) ای مشت زمین بر آسمان شو بر وی بنواز ضربتی چند

۲) ای مادر سر سپید بشنو این پند سیاه بخت فرزند

الف) در بیت اول، فعل مشخص شده را از نظر کاربرد معنایی بررسی کنید. ۰/۲۵

ب) یک « ترکیب وصفی » در بیت دوم بیابید . ۰/۲۵

پ) در مصراعِ دوم بیتِ دوم « وابستهٔ وابسته » و نوع آن را بنویسید . ۰/۷۵

۱۱-با توجه در بیت مقابل : « همه از بهر تو سرگشته و فرمانبردار شرط انصاف نباشد که تو فرمان نبری »

الف) نوع حذف را بنویسید. ب) در مصراع دوم « نوع پیوند » را بنویسید . ۰/۵

۱۲- در عبارت زیر، نقش های تبعی » را بیابید و نوع آنها را بنویسید . ۰/۵

« رم ، پایتخت ایتالیا ، شهری است قدیمی، دیوارهای قطور و باروهای دود خوردهٔ آن به زبان حال بازگو می کند ... »

۱۳- در جملهٔ مقابل؛ « نقش دستوری » کلمهٔ مشخص شده را بنویسید .

«آتش عشق او را چنان گرداند که همهٔ جهان آتش بیند . » ۰/۲۵

www-kanoon-ir

ب) « قلمرو ادبی » : (۵ نمره)

۱۴- شاعر در بیت زیر با بیان کدام واژه ، مفهومی غیر حقیقی (مجاز) را اراده کرده است؟ ۰/۲۵

« در پیشگاه اهل خرد نیست محترم هر کس که سر جامعه را محترم نداشت »

۱۵- کدام یک از واژگان مشخص شده در عبارت زیر « مشبهٌ به » است؟ ۰/۲۵

« باران رحمت بی حسابش همه را رسیده و خوان نعمت بی دریغش همه جا کشیده. »

۱۶- در هریک از موارد زیر، با توجه به بخش های مشخص شده ، کدام آرایهٔ ادبی دیده می شود؟

الف) پروانه بی آتش قرار ندارد و در آتش وجود ندارد تا آنگاه که همه جهان آتش بیند . ( ) ۰/۲۵

ب) با راه آهن به بروکسل ، پایتخت بلژیک ، می رفتیم . ( ) ۰/۲۵

پ) در عالم پیر هر کجا برنایی است عاشق بادا که عشق خوش سودایی است ( ) ۰/۲۵

۱۷- در هریک از موارد زیر، آرایهٔ درست را از کمانک مقابل آن ، انتخاب کنید.

الف) تا درد و ورم فرو نشیند کافور بر آن ضماد کردند (اسلوب معادله + حسن تعلیل) ۰/۲۵

ب) همچو نی زهری و تریاقی که دید؟ همچو نی دمساز و مشتاقی که دید؟ (ایهام(– متناقض نما) ۰/۲۵

۱۸- درکدام یک از ابیات زیر، « آرایهٔ اسلوب معادله » به کار رفته است؟ دلیل خود را بنویسید.

الف) « ای بی خبر، بکوش که صاحب خبر شوی تا راهرو نباشی کی راهبر شوی؟ » ۰/۵

ب) « چه غم دیوار امّت را که دارد چون تو پشتیبان چه باک از موج بحر آن را که باشد نوح کشتیبان »

۱۹- در هر یک از ابیات زیر، کدام آرایهٔ درون کمانک به کار نرفته است؟

الف) «محرم این هوش جز بی هوش نیست مر زبان را مشتری جز گوش نیست» (سجع + اسلوب معادله – پارادوکس) ۰/۲۵

ب) «با آن که جیب و جام من ازمال و می تهی است ما را فراغتی است که جمشید جم نداشت» (استعاره – تلمیح – جناس) ۰/۲۵

۲۰- عبارت زیر، یاد آورِ کدام مَثَل است؟ ۰/۲۵

« از بیم عقرب جرّره دموکراسی قرن بیستم، ناچار شده به مار غاشیهٔ حکومت سرهنگ ها پناه ببرد.»

www.kanoon.ir

۲۱- بیت زیر را کامل کنید .

« ای جویبار جاری! زین سایه برگ مگریز ..... » ۰/۵

۲۲- مصراع دوم از بیت زیر را براساس شعرخوانی « در مکتب حقایق » مرتّب کنید .

« خواب و خورت ز مرتبهٔ خویش دور کرد رسی – خویش – بی خواب و خور – به – شوی – که – آن گه » ۰/۵

۲۳- در عبارات زیر، جاهای خالی را، به درستی، کامل کنید .

الف) کتاب « فیه ما فیه » اثر ..... است. ب) کتاب ..... اثر محمد رضا شفیعی کدکنی می باشد. ۰/۵

۲۴- نام آفرینندگان آثاری را که نویسندهٔ آنها نادرست ذکر شده، بنویسید .

« تمهیدات : شهاب الدّین سهروردی/ بخارای من ایل من : محمّد بهمن بیگی/ تذکرةالاولیا: عطّارنیشابوری/ قصهٔ شیرین فرهاد: تَطَامی» ۰/۵

پ) « قلمرو فکری » : (۸نمره)

۲۵- معنی هر یک از ابیات و عبارات زیر را به نثر روان بنویسید .

الف) پردهٔ ناموس بندگان به گناه فاحش ندرد و وظیفهٔ روزی به خطای مُنکَر نبرد . ۱

ب) در دفترزمانه فتد نامش از قلم هر ملّتی که مردم صاحب قلم نداشت ۰/۵

پ) هنگام چریغ آفتاب در این شهر یک « سر پَری » زدیم . ۰/۵

ت) برکش ز سر این سپید معجر بنشین به یکی کبود اورند ۰/۷۵

ج) گفت : « آگه نیستی کز سر درافتادت کلاه » گفت : « در سر عقل باید، بی کلاهی عار نیست !» ۰/۷۵

د) نی حدیث راه پر خون می کند ۰/۵

۲۶- در متن زیر، منظور از قسمت های مشخص شده را بنویسید ؟

« گفت : چون برسیدم ، بوی گلم چنان مست کرد که دامنم از دست برفت .» ۰/۵

۲۷- مفهوم بیت زیر ، از کدام یک از عبارتهای داده شده ، قابل استنباط است؟

« هیچ نقاشت نمی بیند که نقشی برکند وان که دید از حیرتش کلک از بنان افکنده ای» ۰/۲۵

الف) ما عَبَدناکَ حقَّ عِبادتِک ب) ما عَرَفناکَ حقَّ معرفتِک

www-kanoon.ir

۲۸- درمتن زیر، مقصود ازقسمت مشخص شده را بنویسید. ۰/۲۵

«آرزو ها پایان ندارد، آدمی به هر جا می رود ، گمان می کند به غایت القصوای مقصود خود رسیده است. »

۲۹- در بیت زیر بر چه موضوعی تأکید شده است؟ ۰/۵

« راستی خاتم فیروزهٔ بواسحاقی خوش درخشید ولی دولت مستعجل بود »

۳۰- با توجه به شعر« دماوندیه » منظور از بخش های مشخص شده در بیت زیر چیست؟ ۰/۵

« پنهان مکن آتش درون را زین سوخته جان ، شنو یکی پند »

۳۱- با توجّه به ستون «الف» مفهوم مناسب هر بیت را در ستون «ب» مشخص کنید. (در ستون ب یک مورد اضافی است)

ستون الف	ستون ب
الف) « صد تیغ جفا بر سر و تن دید یکی چوب / تا شد تهی از خویش و نی اش نام نهادند »	۱- اشتیاق پایان ناپذیر عاشق
ب) « خانه ای کاو شود از دست اجانب آباد / ز اشک ویران کنش آن خانه که بیت الحزن است »	۲- ناپایداری روزگار
پ) هر که جز ماهی ز آبش سیر شد / هر که بی روزی است، روزش دیر شد :	۳- تحمّل رنج برای رسیدن به کمال
	۴-بیگانه ستیزی

۰/۷۵

۳۲- با توجه درمتن زیر؛ چرا نویسنده (دکترعلی شریعتی) از درک زیبایی های کویر محروم گردیده است؟ ۰/۵

« ... از آن همه زیبایی ها و لذّت ها و ابدیّت پر از قدس و چهره های پر از « ماورا » محروم می شدم تا امسال که رفتم، دیگر سر به آسمان بر نکردم و همه چشم در زمین که اینجا... می توان چند حلقه چاه عمیق زد و... آنجا می شود چغندرکاری کرد ...! »

۳۳- با توجّه به متن درس « بوی جوی مولیان »، مفهوم مشترک « آب جیحون فرو نشست و ریگ آموی پرنیان شد » چیست؟ ۰/۵

۳۴- کدام یک از ابیات زیر، با یکدیگر « مفهوم مشترک » دارند؟

الف) « گر نور عشق حق به دل و جانت اوفتد بالله کز آفتاب فلک خوبتر شوی »

ب) « دست از مس وجود چو مردان ره بشوی تا کیمیای عشق بیابی و زر شوی » ۰/۲۵

ج) « یک دم غریق بحر خدا شو گمان مبر کز آب هفت بحر به یک موی تر شوی »

« سرسبز و سربلند باشید »